

SZENTESÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

A CSONGRADVARMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Magyarországi közértesítő lap.
Előfizetési ár:
Magyarországon 3 korona 30 fillér, felétve 5 kor. Külföldön 4 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-tér, Hatis-ház,
hová a kéziratok érkeznek.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

Szédelgés.

Humbugnak mondják az amerikaiakat mindazt, ami képtelen, abszurd, valótlan és lehetetlen s a humbugnak a magyarban, ha nem is tökéletesen, de leginkább mégis a szédelgés felel meg. Ilyen humbug-kort él ma a magyar nemzet; legalább hisszük, hogy a késő ivadék ennek fogja minősíteni ezt a mi mai korunkat. Mert hát, nem humbug-e az, hogy négy éve erőlködik nálunk körömszakadtig egy párt olyan dologért, amiről a tulajdon vezére ismételtén kijelentette, hogy az ezen cél elérésére való küzdelem ez idő szerint meddő és kilitás nélkül való; nem humbug-e az, hogy egy olyan céltalan küzdelemben emészti el a nemzet a maga, más, okosabb célokra kihasználható erőit, melyről maga a küzdelem vezére jelentette, hogy annak sikerében nem bízunk?

Nem-e erkölestelen jügék a nemzet jóhiszeműségével, hogy az ellenzék a maga illeten humbugszerü lázításával a kedélyeket állandó izgatottságban tartja, hogy ezt a végsőg feszített iz-

galmat még folyton fokozza, hogy a nemzetet a józan, biggadt megfontolástól mesterségesen is visszatartja, jól tudván, ha ez a nemzet egyszer kiabrándul, ha egyszer a rideg valóság tudatára ébred, akkor beláthatatlan hosszú időre lehetetlenné válik majd minden további handa-handája. Megegyezik-e a józan észszel, az annyira hánytorgatott hazaszeretettel az, hogy a nemzetet ne engedjék meglátni a kérelhetetlen valót és vakon vezessék az elnyeléssel fenyegető örvény felé? — Bizony különös, kétesértékü hazafiság az ilyen.

Ha valaki az ellenzék lapok hirdadásait, politikai szenzációit olvassa, bizony igazat fog adni az »Ujságnak, mely ezekről a nap-napra megújuló hazudozásokról így ír:

»Mi sem lehet kellemesebb a kormányoknak, mint ha a ellenzék olyan vádakat fognak rá, amiket meg is cáfolhat. A katonatiszti reverzális, az ügyvédi kamara feloszlatása, az állami vasművek bérbeadása, újabb függő kölcsön fölvétele, — ime egy egész bünlajstrom, melyet a kormány nem követett el. Mennél gazdagabb, az ilyen

lajstrom, annál rehabilitáltabb a kormány. Hiszen maholnap, ha így folytatják a birgyártást, a kormány sokkal több törvénytelenéget nem követett el, mint amennyit elkövetett.

Az egész politikai élet ma nem más nálunk, mint hamis és kóhott hírek gyártása, terjesztése, azoknak ezer változatban való föttalalása addig, amig csak a bekövetkező tények kérelhetetlenül rájuk nem cáfolják. Hány hír keringett már eddig is csak arról, hogy a kormány miképen fog erőszakosan adót szedetni és ujoncozni és — tudjuk, hogy mindez bizony eddig kísérletképen sem történt meg.

A kormány biztosítani akarja a közigazgatás rendes menetét és — ki az, aki ebben is gáncost vet neki, ki az, aki a tisztviselők ellentállását szítja? Kik híresztelik egyre a mozgósítást, osztrák ezredeknak magyar földre bevonulását, az európai konflagrációt szenzációk táviratok alakjában? Bizony ellenzék részről cselekszik mindezt és nem fáradszik bele a szédelgő hirkovácsolásba dacára annak, hogy egy betű sem történt úgy a valóságban, ahogy

TÁRCA.

A szerelmes asszony.

— Így akarlak; nem mozdulsz el többé innen. Nem bocsátalak el. Itt kell maradnod nálam az én halottas ágyam mellett: látnod kell az én kinyimját, az én szenvedéseimet. Azt akarom, hogy lásd az én haldoklásomat, gyönyörködj halálomban, melyet te akartál Igenis akit én imádok, akit én oly végtelen szerellemmel szeretek. Szeretlek a legörültebb szerellemmel, bár tudom, hogyha nem ismeretelek volna, ha nem láttalak volna soha, úgy én most nem élném utolsó perceimet, nékem most nem kellene meghalnom. De azért én mégis szeretlek és szeretni foglak akkor is, ha nem leszek már, ha porladni fogok, mert az én szerelmem teirántad örök, soha meg nem szűnő, végtelen, szent és érzem, nem a kór sorvaszt engem, nem, én a szerelem tüzeben égek el.

Tovább nem bírta már. A kicsi, vézna,

beteg asszonyt újra elfogta a köhögési roham és erőtlennül dőlt vissza hófésér parnára.

Barcsy Dénes elbocsátotta a gyöngé sovány asszonyt, kit eddig átkarolva tartott, kezébe temette arcát és nem tudott sírni. A folytonos szenvedés, gyöttrődés, az átvirrasztott kínos éjszakák faszultta, érzéketlenné tették.

Barcsy egy esztendővel ezelőtt ismerkedett meg Hortvaynéval, az elhunyt gazdag földbirtokos özvegyével. Hortvayné még akkor a nagy vidéki város ünnepelt szépségei közé tartozott. A leghírhedtebb Don Juanok hajhásztak kegyeit. A szép asszony kacérkodott velük, meghallgatta üres bókjaikat, mosolygott rájuk — és semmi több. Valóságos udvara volt, de ez csak játéknak, időtöltésnek volt jó.

A »Kamélias Hölgyet« adtak a színházban. Valamelyik híres művésznő játszotta Margitot. A közönség labza jött, mindenki csodálta azt a nagy szenvedélyes szent sze-

relmet. Hirtelen valaki Hortvayné felé fordult, két izzó szem meredt a szép asszonyra, mintha kérdené: tudnál-e te így szeretni? Látnod, ez a szerelem! Hortvayné megremegett, maga sem tudta miért, csak nézett annak a bozontos hajú férfinak a szemébe és nem tudott megvalni attól a tekintettől, mely égette, perzselte.

Masnap ezt írta a bozontos hajú az asszonynak:

Te vagy én asszony udvóm, mindenem, Terólad zengem legszebb énekem. A te szíved sugárzik éjszakamba, Szavad az éji szellő suttagása, Teérted éllek, rólad álmodom, Bocssám meg érte, édes angyalom, Bocssám meg érte, édes angyalom!

A szép asszonyt valami kimondhatatlan gyönyör hatotta át, midőn ezt a pár sort elolvasta és félt, hogy ez is csak olyan, mint a többi. Nem, ez lehetetlen. Barcsy az aszkéta újságíró egészen más ember. Egyetlen egy asszonynak sem udvarolt mióta elhagyta:

Tüdőbetegségek, reumatizmus, számar-köhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlja.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj.)

Sirolin

Emeli az érvényt és a testsúlyt, megszűnteti a köhögést, vialádot, éjjeli izzadást.

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban — Ára üvegekben 4—krona

híresztelték. És kik azok, akik az uralkodóról, az osztrák és közös miniszterekről, a hadseregről olyan híreket terjesztenek, melyektől épp az illetők állanak a legtávolabb; kik bolygatják folytonosan a római pápa, meg a trónörökös és a trónöröklés dolgait, ha nem az ellenzék szóvivői? És dacára mind-ezeknek a türelmes magyar még ma sem veszi észre, hogy mindez csak — humberg.

A sajtó megrendszabályozása is ezért a sok szédelgésért szakadt a nyakunkba. És bizvást merjük állítani, — az O. M. G. E. legutóbb elfogadott javaslatát ismerve — hogy ha a koalíció ülne ma a hatalom polcán és a vele szemben ellenzéki sajtó az ő vezéreit támadná olyan modorban, ahogyan ma az ő lapjai megmarnak mindenkit, aki velük egy húrón pendülni nem akar, akkor ők azzal a sajtóval szemben egészen másként, sokkal drasztikusabban járnának el, mint a mai kormány teszi, mely pedig ugyancsak túllő sokban a célon.

Akik a közvéleményt, az egyéni szabadságot úgy meg tudják félemlíteni és korlátozni, mint ahogy ezt az ellenzék cselekszi, azok a szabad sajtónak is kicsavarnak a nyakát, ha nem az ő izlésként szerint szédelgne. Hiszen, hogy példát hozunk fel, maga Kossuth Lajos is 1849. június havában jóval tovább ment a sajtó megrendszabályozásában, mint a mai kormány. Hiszen Kossuth Lajos, a kormányzó nem tűrte a radikális »Március Tizenötödike« című lap támadásait és ő mondta: »Bármilyen okból származnak az eljárásokat tovább nem tűrhetem. Tiltassék be tehát a »Március Tizenötödike«. Így adatot ki Kossuth aláírásával a rendelet, mely a nevezett lapot elnémította és szerkesztőjét rendőri felügyelet alá vétetni rendelte. Ezt Kossuth Lajos tette, a sajtószabadság kivívója. S idáig még nem ment el az abszolútnak bélyegzett mai kormány

sem, mert ami intézkedést ez eddig a sajtó túlkapási ellen tett, mind a törvények keretében cselekedte. A »Március Tizenötödike« sem tett egyebet, csak szédelgő stílygyakorlatokat: végzett, mint a mai koalíciós lapok és Kossuth nem kiemelte, hanem megcselekedte azt, amit az ő helyén bárki más is megcselekedett volna.

Milyen humbergall árasztották el a lapok csak az utóbbi napokban is a hiszékeny, jámbor magyart, hirdető, hogy a főrangú hölgyek, — mint egykor Karthágó szépei — keblükről, nyakukról tépték le ékszerüket, hogy a hazá oltárára áldozzák; s hirdető, hogy a pápa feloldozta a királyt a koronázási eskü alól és helyeselte, hogy a király Magyarországon abszolút uralmat hozzon be. Napokig tartott ezeknek a farsangi csörgőszínpás bobocok ajkára való képtelen híreknek a boszorkánytánca; komoly és okos hírből álló emberek írtak ezekről vizenyös, képtelen értekezéseket; fenyegették a bankárokat és bankházakat, ha a kormánynak kölcsönt merészelnék adni; kifundáltak, hogy nem bíznak akatonatisztek hűségükjében és külön reverzálist vesznek tőlük; nagy garral hirdették a politikai egyesületek és a budapesti ügyvédi kamara feloszlását, az egyetem bezárását és sok más erőszakosságot és ime, ma azt kell látunk, hogy mindebből egy szó se vált valóra, hogy mindez csak humberg, magyarul mondva, szédelgés volt, a kedélyek újabb izgatására szánva.

Nagy hühóval írtak arról is, mi lesz március 15-én. Verontás, bomba zás, tömeges letartóztatások és lefojt a nagy nemzeti ünnep rendben, lelkesen és csendben. Hirdetik, hogy a nemzeti ellentállás nemzeti ruhaviseletben fog nyilvánulni, hogy a fogyasztási adó cikkeit használni hazaárulás és — csak annyi dohány, szesz és sör, meg cukor, meg hús fogy ma is, mint azelőtt fo-

gyott. Hát ez is csak üres szélhámoskodás és semmi egyéb.

És bámulus, hogy négy éve traktálják ilyenekkel a jóhiszemű, becsületes, de mélyebben gondolkodni nem akaró magyar népet. Elhítenek vele a legképtelenebb dolgokat, mert a magyar hisz annak, amit ellenzéki részről mondanak. Belemegy közjogi gravéménekért, melyek több százados meadó küzdelmekben csalékonyoknak bizonyultak már, egy vég nélküli küzdelemben, amelyben még akkor is vesztes maradna, ha látszólag nyerne.

Köztudomású, hogy kopasz koponyára semmiféle szer nem növeszt hajzatot és mégis vannak, akik úgyes reklámmal és humbergall hajnövesztő szereiken százezreket nyerne s aztán kikacagják hiszékeny áldozataikat. Nem-e ilyes politikai csudaszerekekkel kereskednek nálunk is, melyek kiszívják a nemzet erőit; nem-e szélhámosossággal töltik meg a jó magyar gyomrát, hogy egyszer aztán tudomására jöjjön annak és megértse azt, hogy mi is az a humberg?

Egy őszinte szó. Most, hogy egyre-másra adják be a derekukat a varmegyék és városok s ott, ahol ez szükségszerűen mutatkozik, a kormány tejjhatalmú királyi biztosokat nevez ki: a törvényhatósági tisztviselők ellentállása elvesztette értékét. Semmiféle frazis ennek a ténynek az igazságát meg nem döntheti. A tisztviselők ellentállása azért nem volt eredményes, mert az ország nincs egy véleményen és minden megüresedett vagy megüresedő állásra akad nem egy, de száz, aki elfoglalja.

És vézik a szívunk, midőn látjuk, hogy kenyér nélkül marad számos derek köztisztviselő. Mert nem mindenki olyan élelmes, mint amilyen volt egy honvarmegyei tisztviselő, aki lemondott s aztán borbélyműhelyt nyitott. A legtöbb lemondott tisztviselő bizony koplalni fog a családjával együtt, Szomorú dolog ez nagyon, de így van.

A politika avítotték olyan térré is, ahol

egy leketlen forró vérű színész, kit az örülség szeretett, Mennyi boldogot követett el akkor a sánész kedvéért. Hogy kacagta az egész város, de ő nem törődött a viaggal, semmivel, csak jarta a bolondját annak a kacér színésznek, aki kikacagta a szerelmes embert és megszökött egy léha gazdag fiúval. Baresy ezt a családost nem bírta jehaverni. Magába zarkóztott lett, nem jart asszonyok közé, mert azt hitte, hogy igazi szerelm nem létezik már és félt, hogy újabb családost érhetne... Ilyen férfi után vágódott Hortvayné, ki feltudja magát aldozni, megveti a társadalmi konvenciókat és mindent egy asszonyért, a szerelemért.

Százszor újra elővasta azt a néhány sort, melyekért a lelke üdvösségét akarja kockára tenni, azután habozás nélkül írta vissza: »Jöjjen.«

És a férfi jött. Megfogta a feléje nyújtott kezét és csókolta, észvesztetten csókolta és nem akarta többé elengedni. Az asszony pedig nem vonja vissza.

Válami örület laz, szenvedély ragadta el őket és az asszonynak nem volt ideje felocsúdni belőle. Magával sodorta a férfi féktelen, izzó szerelemvallása, ki lábainál heverve, fejét ölébe hajtva csókolta azokat

puha barsonyos kezeket, amelyeket nem bírt elengedni. A férfi gyönyörtől ittasultan felkúszott az asszonyhoz, égő ajkát ajkára szorította. És belefutak a csókba.

És ez az észvesztett, tomboló szerelem nap-nap után ismétlődött. Ha egy nap nem jöhetett el a férfi, a szerelmes szöke asszony címent imádoztja lakására és várt, Mikor aztan Baresy kifáradtan hazatért, a szép asszony odavonta annak a fejét keblére és cisimította puha kezeivel a redőket homlokáról és részegítő csókjaival lecsókoita forró ajkait.

Ilyenkor még józan volt. De amint belégett a férfi sötét, izzó szemébe, melyekben valami csudas tűz lobogott, mintha megperzselődött, elkábult volna ettől. Olyan volt, mint a bolondos éji bogar, mely folyvást a lang körül röpköd melyben elpusztul, megsemmisül és mégis körülötte röpköd. Nem tudott ő élni anélkül a gyakos szempár nélkül.

Az a szent örület vett ilyenkor rajta erőt, mely szentté teszi a bűnt, bábba az öntudatot.

És zengte az ő nagy szerelmének felleges himnuszat.

— Több az, mint boldogság, amit én

most érzek, amikor csak az enyém vagy és senki másé, amikor még gondolataid is enyémnek monhatom. Menybeli üdvösség az, melynek finaléja a karhozat. Óh, de most ne beszéljünk erről, csak egyedül terólad, ki az én hősöm, királyom, istencem, mindenem vagy. És te talán csak sejtéd ezt, de nem érzed. Pedig érezned kellene. Hisz langoló vérem lüktetése, szerelmes szívem dobbanása, szomjú ajkam csókja, puha karom ölelése mind csak az én végtelen, soha meg nem szűnő szerelmenről regél neked. Ha elmégyesz, szeretnélek elfogni, hogy visszatartsalak; ha tavol vagy tőlem, elatkozom az asszonyokat, akik rád tekintenek, a hivatásodat, mely megrabol tőlem, a barátokat, kik meglopják a perced, mely engem illet. És én szeretnék hozzád rohanni, lábaid elé vetni magam könyörögve, hogy jöjj, mert meghalok te nélkül. Ha mellettem vagy, reszketek a félelemtől, hogy ismét el kell válnunk. Nincs egy nyugodt pillanatom, életem csupa féltés, aggodalom, hogy megcsalsz, elveszítelek. Irigylem az emberek, kikkel beszélsz, kikre rátekinetsz és hogy enyémnek, egészen enyémnek mondhatlak, nem cserélnék az Istenem sem. Minden gondolatom, érzésem, vágyam, ábrándom, reményem, hitem

annak nemcsak, hogy nincsen semmi értéke és létjogosultsága, de ahol az egyenesen kéros is. Sok helyütt megakasztják vele a megyei és városi adminisztrációt, oda engedik jutni a dolgokat, hogy köztisztviselőket, akik már jelentékeny nyugdíj igényével bírnak tömegesen felfüggesztenek és elmozdítanak állásuktól, ami által nemcsak az így sújtott köztisztviselő és ennek artatlan családja, de a közönség érdeke is csorbat szenved.

Már pedig, engedelmet kérünk, de úgy elmérgesíteni a dolgot, hogy egyes egzsztenciák tönkre menjenek és a közönség érzékenyen károsodjék: ezt nem tekintheti senkikem hazafiás kötelesség teljesítésnek. Gondoljuk meg, hogy ma már nem éljük a hatvanas éveket, amikor még a megyei, városi és községi adminisztrációnak korántsem volt meg a közelében az a nagy fontossága, mint manap s amikor még a megyei és községi hivatalokban földbirtokosok, nemesurak ültek, akiknek nem kenyer volt a hivatal, hanem csak tiszttség vagy virtus. Az akkori időkben könnyű volt magát menesztetnie a szolgabírónak vagy alispánnak, anyagilag ezt meg nem érezte, mert hiszen hivatala után néhány száz pengő forint volt csak a fizetés és inkább a földbirtokba jövedelméből élt.

Bezeg egészdn másként van ez mostan. A fõszolgabíró vagy alispán ma nem tiszteltdíjat kap, hanem havi 200—300 forint fizetést és jövedelmet élvez, de abból aztán neki és családjának meg is kell élni mert a legtöbb esetsen egybe sincs. Birtoka, magánvagonya csak egy-két kiváltságosnak van. A megyei és községi, városi vezető tisztviselők olyan hivatalnokok manapság, akik bérért dolgoznak éppen úgy, mint a gyári munkás és akik a fizetésükből, nem pedig egyéb jövedelmükből élnek, szintén éppen úgy, akar a gyári munkás.

te vagy. Éjjel rólad álmodom, nappal rólad gondolkodom. Te és mindig csak te!

Amint egy kis idő múlva magához tért a beteg, elfonyadt asszony, ismét a férfit kereste. Szorosan magához ölelte annak fakát, beesett arcát, ajkára szorította vékony ajkait és forró csókjával beléhelte elroncsolt tüdejének halált hozó mérget. A férfi szótlanul tűrte, sőt elősegítette a szerelmes asszony gyilkos munkáját és mohón szívta magába az emésztő, iszonyú kórt, a borzalmas halált.

Barcsy atlátta a szerelmes asszony szándékát és nem bánta. Oly semmi volt már neki az egész léte. Azt a nőt nem szereteti többé, nem ragadhatja vissza a halál torkából, miért élne akkor ő. Ez egy volt a földön, amiért érdemes volt élni, küzdeni, meghalni. Most már ez sem lesz többé. És kívánta, sóvárogta a halált, de az csak nem jött.

Néha feloldított fájdalomában, kétségbeesésében, hogy az Isten ily kegyetlen. Az a csodás asszony, aminő nem lesz többé a világon, az a halálutsát vivja, míg ő hűlenül engedi elpusztulni, megsemmisülni és nem tudja a sirba, a másvilágra is követni. Mert Barcsy lelkében élt az a meggyőződés, hogy az ilyen szerelem nem érhet véget a földön, ennek még folytatása van a túlvilágon, az örökké tartó.

Majd elfogta az örület. Félt, hogy az ő szerelmes szép szöke asszonya ott túlnan megfogja csalni, ha nem megy vele. De nem

És éppen azért nem nevezhetjük másnak, mint könnyelműségnek és meggondolatlanságnak azt, hogy számos megyei és városi tisztviselő politikai okok behatása alatt a kenyerétől megvalik. Ezzel nem használ az ügynek, már azért sem, mert egy-egy politikai okból megüresedett állásra százan és százan lesnek. Ellenben a lemondott tisztviselő önmagát teszi tönkre anyagilag és családját teszi ki a keserő nélkülözésnek.

De eltekintve az egyénekre háruló hátrányoktól sem tartjuk megengedhetőnek hogy a közönséget jó adminisztráció nélkül hagyják. Már is megtörtént esetek igazolják, hogy a kipróbált, lemondott vagy elmozdított tisztviselők helyébe idegenből jött új embereket, nem ritkán kétes egzsztenciákat, közvesztélyes stréberceket neveztek ki, akiknek kezében sem a közigazgatás, sem a közönség érdekét megóva nem látjuk.

Jött-ment, mindenre kapható emberekre ne bizzuk személy- és vagyonbiztonságunkat. Ne bizzuk ilyenekre városunkat és megyénket. Legyen a köztisztviselőben annyi önmegtartózkodás és türelem, hogy politikai meggyőződése ellenére is, a változott viszonyok és minden körülmények között is megmaradjon a hivatalában. Ez a hazafiás kötelesség, ez az esküvel fogadott hivatali kötelesegteljesítés, nem pedig a kiabálás, záptojás, szösz és útcai tüntetés. Ezeket tessék a közönségre bízni, majd elvégezni az a maga dolgát. De a köztisztviselő maradjon meg a hivatalában és legyen igazán a köz tisztviselője. Ne hagyja magát a túlzóktól, vagy ordítóktól beugratni, sem a bömből diszhazfiaktól terrorizálni. Az ilyen nehéz időkben nem az a jó hazafi, aki legtöbbet kiabál és aki legtöbbször éneklél el a Kossuthnótát, hanem az, aki a változott súlyos körülmények között is híven teljesíti kötelességét a közönség érdekében.

mehet. Mindegy, nem hagyja el az asszonyt. És feloldított:

— Lili, egyetlen Lili! ne hagyj el, vigy magaddal, könyörgöm én aki téged szeretni fog időtlen időig, aki megőrül tenéklélek. Lili! Lili!

És Lili eszmélni kezdett. De látszott, hogy ez már kialvó lelkének utolsó fellobbanása, búhajós hatályúdal. Csak vontatottan, kintlódva, fuldokolva rebegett.

— Simulj hozzám, egészen közel. Látod, még most is csak téged akar a te szerelmes Lili, mikor már félig a túlvilágon vagyok, mikor már nem érek semmi mást, csak a nagy félelmetes szerelmet. Már itt belül sem fáj semmi, csak a szerelem él még bennem, az élteti még a lelkemet... De mégis, fáj valami, iszonyúan fáj, hogy jaggatni szeretnék és nem bírok... Fáj, hogy te itt maradsz annyi könnyelmű szép asszony között, kik százsorta szebbek nálamnál. De úgyte nem fogod őket szeretni, csak mindig engem és kivülem senki mást e világon... Ő mondott ezt, oly édes így meghalni. Mert én értem halok meg, mivel nagyon szerettelek... Jöjj csókolj meg, szívd magadba az én szerelmes lelkemet és mindig csak rám fogsz gondolni... Így... így... szívd... jobban... oly jól esik tudni, hogy benned van a lelkem... nem váratok soká magadra... jöjj...

És az ágy tövében egy roskadt férfi zokogott.

R. Mimi

Szerntők, ha ezt a cikket minden városi és megyei tisztviselő elolvassa és megiszivelné. Ők ma a valóság áradatában sziklaszilárd partot képeznek; de ha a helyükről elmennek, elveszítjük ezt az alapot is és kétes, útalt, ismeretlen alakok lépik majd el fórumot. Ennek pedig nem szabad megtörténni. Ugy ezektől, mint a hazafiás uszítóktól tartsuk távol magunkat.

A Duna-Tisza-csatorna.

Evek óta foglalkoztatja a hivatalos és szakkörököt a csatorna és ezek közül különösen a Duna-Tisza-csatorna kérdése. A kereskedelmi minisztériumban nagyszabású tervezési munkák és tanulmányok folynak ugyan csak évek óta. A tanulmányok még Hegedűs Sándor minisztersége alatt indultak meg, Hieronymi Karoly minisztersége alatt pedig erősen vették foganatba a tervezéseket, melyeket Vörös László kereskedelmi miniszter a befejezésig juttatott. Ezt a nagy tervezési munkalatot kívánja a kereskedelmi miniszter most a nyilvánossággal részleteiben megismertetni, és a szaktörök biralata alá bocsátani A miniszter Adatok a Duna-Tisza-csatorna kérdéséhez címen egy nagyszabású és számos rajmellékletből álló emlékiratot készítettet a tervezési munkáról és azt most közreboctatja.

A munka több részre oszlik, melyek között a legnevezetesebbek a Duna-Tisza-csatorna kérdésének története a létesítendő csatorna által elfoglalandó területek földtani és talajkutatási leírása; a létesítendő csatorna építéséről szóba jöhető különböző vonalak és rendszerek ismertetése; a hajózó csatornáknak és víziútaknak általában, de különösen a Duna-Tisza-csatorna közgazdasági megokolása és végül a mi eddigéig a legtöbb vitára és könnyen érthetően a legkülönbözőbb vélemények nyilvánítására adott alkalom, a Duna-Tisza-csatorna tiszai torkolata kérdésének részletes tárgyalása. A mű részletesebb tartalmát rövid kivonatban az alábbiakban állítottuk össze.

A történeti leírás ismertetni a 16., 17. és 18. század magyar törvényhozását, mely már a mesterséges víziutak létesítésének szükségét hangoztatja. Ismertetni az 1783-iki Pestszajótorkolati s Pest-szegedi csatorna tervét, az 1793-ban történt alapítását. Ezután ismertetni az 1836. évi 25. törvények alapján megindult Pest-csongrádi s ebből kiágazólag Szeged felé vezetendő csatorna tervezésére irányult mozgalmat, melynek érdekében az 1839—40 ki országgyűlés kapcsán Széchenyi István gróf, Deak Ferenc, Majlath György, Kopácsy József, Pulszky Ferenc, Sina György báró buzgólkodtak. Majd ismertetni a 60-as évek csatorna-tervezési mozgalmát, mely azonban akkor nem vezetett célhoz. Ezután rátér a mai csatornaépítési mozgalomra, mely 1894-ben kezdődött, a nélkül azonban, hogy a mai napig eredményre vezetett volna.

A munka második része a tervezett csatorna területének földtani leírása. Ismertetni a tervezett vonalak legtöbbjé mentén eszközölt talajfúrásokat.

Ezt követi a tanulmányozott különböző vonalak részletes leírása. A mely bevágású rendszer, a talajviszonyok nagyfokú megváltoztatása, s ebből kifolyólag a csatorna mentén elterülő vidék kiszáritása miatt célszerűnek nem mondható. A számítások azt mutatták, hogy a mely bevágás létesítése által megkiván óriási földmozgósítás lényegesen megdrágítja a csatorna építését, nem tekintve még az ez esetben kedvezőtlen földtani viszonyokat is.

A magas vezetéssel építendő csatornának több vonal tervezett.

A forgalomnak akadálytalan lebonyolítására a csatornák két hajó szélességre, 18 méter fenékszélességre s két oldalt 2 méter, a csatorna tengelyében 25 méter mélységgel tervezettek. A csatorna vízszínszélessége a rendes vízszin magasságában 28 méter, a duzzasztott vízszin magasságában 30 méter. A csatornának vízzel való táplálása a dúnai oldalon létesített

kamara-zsilipeknél elhelyezendő szivattyutelepekkel tervezvék.

Legrészletesebben foglalkozik a munka a tiszai torkolat kérdéssel, mely fejezet alatt a szolnoki, csongrádi és szegedi torkolatok tárgyalatnak részletesebben. A sok vonal közül itt azonban csak ama három fővonal vétetett figyelembe, melyeknél az erre vonatkozólag külön eszközölt részletes számítások szerint a viszonyok legkedvezőbbben alakulnak. A Budapest-szolnoki csatornánál 101 kilométert, a Budapest-csongrádi csatornánál 165 kilométert, a Budapest-szegedi csatornánál 202 kilométert. A helyi érdekek és meglevő forgalmi középpontok figyelembe vétele, a csatornatorkolat elhelyezésénél arra a végcélra vezet, hogy a csongrádi torkolat az, mely az érdekeket legteljesebben kielégíti és a várható forgalomnak a legolcsóbb és legmegfelelőbb lebonyolítást biztosítja s így a közérdek szempontjából a legmegkövethetőbb.

A közgazdasági megközelítés mindenekelőtt forgalmi viszonyaink általános alakulásából kiindulva, arra az eredményre vezet, hogy forgalmunkban a közlekedés három eszköze, t. i. a vízi út, közút és vasút közötti elosztás aránytalan. A Duna-Tisza csatorna létesítése folytán előrendű útróvidülés Csongrádról Budapestig keresztszámban 570 km. lesz, vagyis a mai vízi-utak 80 százaléka. A Duna-Tisza csatorna létesítése által a Budapestig való szállítási időben is lényeges megakarítás lesz elérhető.

A csatorna befektetési tőkéjének részben vagy egészen való kamatozására, továbbá a fentartás és igazgatás költségeinek fedezésére a tervezet szerint a csatornavám fogna szolgálni, melynek megállapításánál kimondásig az volt irányadó, hogy a vám ne legyen oly nagy, hogy a csatorna nyújtotta kedvezést lényegesen kisebbítse. A tervezet abból indul ki, hogy Csongrádról a csatornatorkolatnál, ahol a mai szállítási díj tonnáknál (átlag az utolsó három évben) 571 fillért tesz, legalább 300 filléres megtakarítást kell érni. Minthogy pedig a szállítás a csatornán át az üzemszámítás szerint (10-üzemmel) tonnáknál 156 fillérbe kerül, marad a csatornavámra 571 (300 + 156), összesen tonnáknál 115 fillér, vagyis 140 km.-re elosztva, tonná kilométerenként 0,82 fillér peage. E peage a forgalom zömére, a gabonára és orleményekre vonatkozik. Természetes, hogy ennél olcsóbb anyagokra, kőre, szénre, trágyára, földekre stb. ennél olcsóbb, viszont kereskedelmi árukra ennél drágább peagera kell számítani. Közgazdaságilag fontos és döntő a csatornánál a tranzit-forgalom és e forgalomban egyrészt a gabona és orlemények, másrészt a kő, kavics, szén, érc, stb. csoportjai. A számitások alapjául tehát két csoportot vettek a tömeges árukra s egy csoportot a drágább kereskedelmi árukra, és pedig: I. gabona és orleményekre tkmként 0,82, tonnáknál 115 fillér; II. kő, kavics, szén, érc, trágya tkmként 0,35, tonnáknál 50 fillér, III. kereskedelmi értékesebb árukra tkmként 1,80, tonnáknál 250 fillér, a belforgalomban pedig: I. csoportra 80 km. tkmként 2—25, tonnáknál 200 fillér, II. csoportra közép tonnáknál 50—100 fillér. Részletesen ismerteti ezután a munka — természetesen csak becsülések alapján — a várható forgalmat és a csatorna építési, valamint üzemi költségeit.

Az a terület, mely már közvetlenül a csatorna kiépítése után fog vízi úti szállítmányokat szolgáltatni, a szűkebbkörű, ellenben az a terület, amely a mellékfolyók távolabbi szakaszainak hajozhatóvá tétele után fogja csak táplálni a vízi útakat, a tágabb körű forgalmi terület. Ezen meghatározások szerint a szűkebbkörű forgalmi terület volna 21.905 négyzetkilométer, vagyis 3,806.431 katasztrális hold. A tágabbkörű forgalmi terület, mely a vonatkozó térképeken külön ki van tüntetve, 30408 négyzetkilométer, vagyis 5,238.998 katasztrális hold. A szűkebb körű forgalmi terület összesen keresztszámban 52.000 négyzetkilométer, azaz 9 millió katasztrális hold, vagyis Magyarország területének 18,4 százaléka, közel egyötöd, még pedig úgy mezőgazdaságilag, mint erdő-

gazdaság tekintetében leggazdagabb vidék.

A várható forgalom és jövedelem tekintetében különbség tétetett ama forgalom között, mely a csatorna létesítése után azonnal bealhat és ama forgalom között, mely csak akkor következik el, ha a csatorna befolyását teljesen kifejtette. Az első a forgalom kezdetének, az utóbbi pedig véglegesnek nevezetük s számításba vétetett az a körülmény is, vajjon a Maros folyó a csatorna létesítése után Piskigy szabályozva lesz e vagy sem. A Maros szabályozása nélküli kezdeti forgalom 1,150.000, a Maros forgalma 860.000 tehát a csatorna kezdeti forgalma a Marossal együtt 2,009.000 tonna. A végleges forgalom a Maros nélkül 1,340.000, Marossal együtt 2,200.000 tonna. Ezen forgalmi adatok alapján kiszámítottam ugy a bruttó, valamint a tisztajövedelem, a nagy részletezéssel fősorolt számadatok arra az eredményre vezettek, hogy abban az időben, a midőn a végleges forgalom beal, az építési tőkének, vagyis 465 millió koronának 4 százaléka kamatoztatásához csak évi 80.000 korona hiányozna, egészen eltekintve azon nagy közgazdasági haszonból, a melylyel így vagy horderejű vízi-út létesítése okvetlenül járna s mely közgazdasági haszon évi 6,900.000 koronában állapították meg, csakis a szállítási díjtételek különbözötének alapul vételével s figyelembe nem véve azt a nagyfóntosságot, a melylyel a csatorna a székesfőváros ipará és kereskedelmének szempontjából is bír.

A munkát a miniszter most megküldi a legszélesebbkörű érdekeltségnek tanulmányozás végett konyviacra is bocsátja, így is előmozdítandó szélesebb körű elterjedését.

A szentesi

KÖZPONTI TAKAREKPENZTÁR

kötelezvényi és bekebelezési bélyeg nélkül, tehát illetékmentesen és minden külön díj nélkül konvertál kölcsönök 10 évtől kezdve egészen 65 évig terjedő időre 100 frt után 2 frt 30 krtól kezdődő felévi tőke és kamatörlesztéssel. Új kölcsönök pedig a legmérsékeltbb kamatláb mellett ad.

Ujdonságok

Szentes, 1906. március 25.

— A városi adósságok konvertálása. Mátéffy Ferenc dr. polgármester, Bugyi Antal főjegyző és Papp László főszámvéző hazaérkeztek budapesti útjukból, ahol — mint arról lapunk előző számban már hírt adtunk — a város adósságainak konvertálása érdekében jartak el. A nevezett városi tisztviselők a magyar jelzáloghitelbank vezérigazgatójával tárgyalattak, miután ennél az intézetnél vannak a városnak felemondhatatlan és több, mint egymillió koronát kitevő kölcsönöi folyósítva. A konvertálás — úgy látszott a tárgyalás elején — éppen e felemondhatatlan kölcsönök miatt, bizonyos nehézségekre ütközik. A tárgyalás során azonban arra tértek rá, hogy ezek a nehézségek bizonyos körülmények között talán nem lesznek elháríthatlanok és így kijelentés van rá, hogy a város minden újabb megterhelés nélkül sikerülni fog, a konvertálás révén, megfelelő varosházépítési alapot is teremteni. Ma különben, mikor a magyar papírok a külföldről, a valóságos politikai helyzetre való tekintettel, önzónével dobatnak vissza, az ilyes adósságkonverziók ideje nem a legszerencsésebben van megvalósítva. Ez azonban nem elenti azt, hogy — ha a nevezett pénzintézet részéről kellő előzékenységet tapasztal-

unk — nem lehetne ma is adósságainkat előnyösen konvertálni. A kérdéshez annak idején, ha a tárgyalások oda fejlődtek, hogy maga a konverzió is diskutálható lesz, természetesen hozzá fogunk még szólni és akkor lehet majd beszélni arról is, hogy az időpont a konvertálásra kedvező-e, vagy nem.

— A kormány és a fogyasztási adók. Még Fejérváry báró pénzügyminiszter idején utasította a pénzügyi kormány a pénzügyigazgatóságokat, hogy ama városok és községek italmértési részesedéseit, amelyek a fogyasztási adókat nem szolgáltattak be, a f. evi január 1-től kezdve vonják meg, egyzersmind intézzenek erélyes felhívást az illető törvényhatóságokhoz, hogy a visszatartott italmértési adót szolgáltatassak be. Ez a felhívás többnyire eredménytelen maradt. Ennek folytán Hegedűs Ferenc pénzügyminiszter, hivatkozással arra a körülményre, hogy több város nem tartotta be a fogyasztási adókra vonatkozólag a pénzügyigazgatóságokkal kötött szerződést, rendeletet intézett valamennyi pénzügyigazgatósághoz, hogy a szerződésesszög városok szerződéseit, a szokásos felemondási idő mellőzésével azonnal bontsák föl és a fogyasztási adó bérbeadására négy héten belül irjanak ki árlejtést. A pénzügyminiszter egyzersmind utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy az esetben, ha megfelelő ajánlat nem érkeznék be, vegyék az illető városokban a fogyasztási adót hazi kezelésbe.

— A kivándorlók sorsa. A belügyminiszter leiratot intézett az összes törvényhatóságokhoz az Amerikába kivándorolt magyar állattalok hozzártatóinak sorsa tárgyában. A kivándorlók különösen az északamerikai Egyesült Államokban vannak kitéve baleseteknek és szerencsétlenségeknek. A külügyi kormány éppen ezért különös gondot fordít arra, hogy az északamerikai államokban elhunyt, vagy szerencsétlenül járt kivándorlók-nak itthonmaradt hozzátartozóik megfelelő kárpótlásban részesüljenek. A magyarországi alsóbb hatóságok azonban nemihogy segítenék a külügyi kormányt e tevékenységében, hanem ellenkezőleg, nagyon sokszor az adatokat olyan föületesen szolgáltatják be a kormányhoz, hogy az eljárást csaknem teljesen megakasztják. Így a többek között csaknem minden alkalommal magyar, vagy horvát nyelvű meghatalmazásokat állítanak ki, jöllehet csak az angol nyelvű meghatalmazások szabályszerűek. A belügyminiszter éppen ezért szigorúan utasította a törvényhatóságokat, hogy az alsóbb hatóságok működését ellenőrizzék és intézkedjenek, hogy hasonló szabálytalanságok ne forduljanak elő.

— Esnek a magyar értékek. Alik a börze arfolyamjgyzését figyelemmel kísérik, megállapíthatják, hogy a végtelen nyomor és szenvedés korszaka immar elkövetkezett erc a szerencsétlenül agyonbaldogított szegény magyar hazára. Úgy kell lenni, ahogy mondjuk. A magyar értékpapírok évfolyama hetek óta állandóan esik. Az áresés nem kímélte a magyar államadósság papírosait sem és a koronajáradék a politikai valóság óta közel három százalékkal esett. Ilyen áresés csak az orosz állampapírokat érte tavaly, amikor a japánok utközetről-utközetre verték az oroszokat és a háború anyagilag is kimerítette a cári birodalom államkasszájának minden készletét. A krízis újabb fordulatait a külföldi börzek is érdem szerint fogadják. Ahi tehát, túld a magyar papíro-

kon és a szaporá kinalat egyre nyomja az arfolyamokat. — A legkülönbösb pedig az hogy az ország ilyetén anyagi pusztulását a koalíciós lapok olyan örömmel kürtölik világgá, mintha ők volnának a muszkat itthon csatáról csatára verő japánok és az ő győzelmüket — szomorú győzelmüket jelentené a magyar papírok arfolyamának rohamos esése.

— **Szegvár inségkölcösne.** A mult esztendei mostoha termésredményt vármegyénk községei közül Szegvár község népe nyílette meg csaknem a legerősebben, mert nemcsak, hogy tűzrevalójuk nem termett a község lakosainak, de a szemes termények is olyan mostohan fizettek, hogy vetőmagnak mar nem is jutott belőlük. Az általános megyei inségakció során, mikor a községekből Csátó Zsigmond dr. főispán vezetése mellett küldöttség jart fent a kormányal, Szegvár községből is résztvevő a küldöttségben a bíró és Korpa Pal plebanos. Az ő fentjarsaiknak lett is eredménye, mert a község vetőmág beszerzésre 10000 korona inségsegiért kapott a kormánytól, melyből 3000 koronát nem is kell megtéríteni, 7000 korona pedig, mint kamatnélküli kölcsön, az évi október havában lesz visszafizetendő. A község mar be is szerezte, ki is osztotta a tavaszi vetőmágszükségletet a gazdak között s a bíró a napokban jart bent Csátó Zsigmond dr. főispánnal a kormánysegély dolgában, mire a főispán nyomban felejtésével élt a minisztériumhoz, hogy a Szegvárnak szánt 10000 korona inségsegiét, elszámolandó összegként utalványozza ki az ő kezéhez.

— **A sajtó újabb megrendszálya.** A belügyminisztérium tovább halad a sajtó megrendszályaására irányuló törekvéseiben és erre nézve a belügyminiszter újabb két rendeletet bocsátott ki. Az egyik rendelet a kolportázsüsziet kijátszása ellen irányú és arra való hivatkozással, hogy felmerült panaszok szerint a hírlapelarúsítók az utcaíarúsítást betöltő rendeletet oly módon igyekeznek kijátszani, hogy most házról-házra járva, adjak le a hírlapokat, utasítja az illetékes hatóságokat ennek a szigorú ellenőrzésére is, miután — mint a rendelet mondja, ez is csak tiltott kolportázs, melyet a törvény szigorával kell büntetni. Ezt a rendeletet a hivatalos vármegyeyi lap mult esütörtöki száma közölte az illetékes megyeyeli rendőrhatságokkal. — A másik rendelet a hírlapoknak és sajtótermékeknek vasúton való szállítását szabályozza, illetőleg korlátozza a következőkben:

„A sajtótermékek ellenőrzése és ezzel kapcsolatban a nyomtatvány útján elkövetett bűncselekmények eseteiben a bűnvádi eljárásnak kellő időben való törvényeszerű kezdeményezése gyakran lehetetlenül valik, mert egyes hírlapokat közvetlenül a vonat indulása előtt adnak postára, sőt gyakran az utolsó percben, közvetlenül az induló vonat mozgópostakocsijába dobnak be.

Rendelem tehát, hogy bármely induló vonattal csak azok a hírlapok küldendők tovább, melyeket legalább egy órával a vonat indítása előtt adtak postára. Később feladott lapok csak kivételesen akkor küldhetők el az illető vonattal, ha ez sajtórendészeti szempontból akadályba nem ütközik.

Ugyancz a szabály áll a bíróilag már lefoglalt valamely hírlapnak a ’törvényesértő cikk kihagyásával vagy pótlásával postára adott újabb kiadására is.

Az ilyen kiadás beérkezéséről a postahivatal a sajtóügyi vádhatóság szolgálatátteleire kirendelt tagját azonnal értesíteni köteles. Ettől az értesítéstől számított egy óran belül az újabb kiadás szintén csak akkor küldhető tovább, ha az sajtórendészeti szempontból akadályba nem ütközik.

Nyilvántartás és ellenőrzés céljából a postahivatalok a hírlapok feladási idejét a posta-és távíróhivataloknál pontosan megőrzendő hírlapfeladási lapon mindenkor feljegyezni tartoznak.

Feladási helyekül Budapestben a hírlapok részére, a szaklapok kivételével, kizárólag a főpostai a keleti pályaudvar mellett levő 72. és a nyugati pályaudvar mellett működő 62. számú hivatalat jelölöm ki.

Hírlapok és egyéb sajtótermékek közvetlenül a mozgópostára sem Budapestben, sem más hol egyáltalában nem adhatók fel.

— **A jegyzőkönyv.** Horváth Sándor Tari Maria lakasaba, a csongrádi tanyak közt, mult év pünkösdjén betört egy Szénási Ferenc nevű fiatal legény, aki azonban fiatal kora dacára sem volt már akkori kezdő betört. Szénásinak többféle holmi elűntetésével gyanútanul sikerült odébb állani és már masnap megvételere kinalt az igaztalan úton szerzett holmik közül egyet-mást Puruszkai Rókusnak. Mindebből még nem lett volna baj. Szénásinak azonban mégis veszét okozta három kis teleirott lap, amely a lopott holmik közt volt jegyzőkönyvesekből hullott ki és a rajta felfalható nevkévin nyomra segített, úgy, hogy rövidesen megtalálták a jegyzőkönyv igazi és hamis gazdáját is. Betöréses lopásért ezért felelnie f. hó 21-én a hasonló bűnökért már többször büntettet legénynek a szegedi büntető törvényszék előtt. Szénási alhatatosan tagadta a terhére rott bűncselekményt és azt állította, hogy nem is jart a kérdéses időben Horváthnál. A kihallgatott tanúk azonban mind ellene bizonyítottak és így történt aztán, hogy rovtó multjára, mint súlyosított körülményre való tekintettel, két évi fegyházzal sújtotta a bíróság, ami ellen a megatalkodott Tolvaj fölébezesét jelentett be.

— **Küiterületi istentisztelet.** Pap Lajos református körlelké ma délelőtt 9 órakor a királysági, délután 2 órakor pedig az eperjesszéli iskolánál tart istentiszteletet.

— **Hírek a sorozásról.** Fejérváry Géza báró miniszterelnök a legutóbbi Bécsben létele alkalmakor érintkezésbe lépett Burian báró közös pénzügyminiszterrel s aztán Pitreich lovag közös hadügyminiszternél tett hosszab látogatást. A miniszterek ezútsal tartott tanácskozásán gerince a közös hadsereg ujoncszükségletének a kérdése volt. Hír szerint, amit a rend a vármegyékben helyre áll, nyomban hozzafognak az ujoncosához. A miniszterelnök azt az információt kapta, hogy azokban a községekben, ahol a jegyző a sorozást kihirdeti, a sorköteles ifjak jelentkezni fognak. A hadvezetőség tehát azt hiszi, hogy ha a sorozás megkezdik, a katonaköteles ifjaknak legalább nyolcvan százaléká jelentkezeni fog. A sorozó bizottságok nemcsak a járási székhelyeken fognak működni, hanem más községekbe is kiszálnak, hogy az egyes falvakhoz közelebb legyenek.

— **Asszonyok tolvajsözvetkezete.** A mult évi szeptember 21-ki őszi országos vasárunkra a szomszédos Vasárhelyről egy egész asszonytársaság randult at kocsin. Ezek az asszonyok egy híres szembetsző szövetségnek voltak a tagjai és köztük voltak: özvegy Tóth Istvánné meg Kaszab Janosné több szörösen rovtó multu, rabsagot viselt tolvaj asszonyok is, akiket itt a laponon rajta is értek. A szegedi királyi törvényszék ezért a napokban ítélkezett a két asszony fölött, akik

közül özvegy Tóth Istvánnét két évi fegyházzal, Kaszab Janosné három havi fegyházzal ítélték el.

— **Saját érdekekben tegyen kísérlet minden csuz és köszvényben szenvedő a hirneves Zoltán kenőccsel,** mert a leghíresebb orvosok és ezer meg ezer gyógyuit beteg igazolják annak paratlan csodás hatását. Üvege 2 kor. Zoltán gyógytarabán, Bpest. V. Szabadságter.

— **Tolvaj mindenés.** Lajos János 15 éves tömörkényi suhanc mindenés-szolgalatot végzett őzv. Papp Janosné ottani postamesterő hazánál és az iranta való bizalommal és a kinalköz jó alkalommal élve az asztalfölkőből apránként vagy hatvan koronát ellopott s a lopott pénzből a cimborait paprikas-vacsorával borral, és szivarral traktálta meg. A tolvajcsíny aztán kitűdött és Lajos János a szegedi büntető törvényszék elé került, mely őt, fiatal korára való tekintettel javítóintézetben eltöltendő hat hónapi fegyházzal ítélte el.

— **A lopott kos hűsa.** Szécsényi László dorozsmai kisgazda az 1904. év őszén Szabó János 1905. év tavaszán pedig Ballota Ferenc és masok jelenlétében azt állította Lajkó Andrásról, hogy egy tőle tíz évvel ezéltőt elűnt kost Lajkó lopta el és annak hűsát Lajkó Imrével együtt fogyasztotta el. Ugyancsak az 1905. év április havában azzal fenyegette meg Szécsényi Lajkókat, hogy ha az ellopott kosárát neki meg nem adják, hát akkor mindkettőjüket megköztözteti a csendőrökkel. Két rendbeli becsületértessel és egy rendbeli zsarolással valódra került ezért Szécsényi a szegedi büntető törvényszék elé, amely őt ezért, az ellene megtartott végtérjárálason 40 korona pénzbüntetésre ítélte el jögerősen.

— **Meghívás.** A szentesi iparos ifjak önképzőköre évi rendes közgyűlését f. évi március 25-én azaz a mai napon délután 2 órakor tartja meg a kör helyiségében, melyre a tagokat ez úton is meghívja — az Elnökség.

* **Emésztesi zavar tūdóhajosoknál egyike a legkellemetlenebb komplikációknak.** Ezen betegl, kik a legjobb táplálkozásra vannak utalva, az étvágy megszűnése nagyon megdolandó körülmény, melynek folytan a különböni eredménytel hasznalt creozotkészítmény, mely a gyomrot megterheli és kellemetlen ízű, a beteg által nem szivesen vétetik. Szerencsére létezik egy creozotkészítmény, mely minden kellemetlen bajokat elűntaszítja. A *„Sirolin Roche”* nem zavarja az emésztest s kellemes ízűel fogva étvágytalan betegeket is kedvelik. A gyomor működésére a legjobb hatással van. Kapható minden gyógyszerertárban.

* **Végre azon kellemes hejzetben vagyunk mi is, hogy a magyar anyaknak egy örömhírről szolgalhatunk és pedig, hogy a hirneves SCOTT-EMULSIO immar Magyarország minden gyógyszerertárban kapható. A SCOTT EMULSIO csukamajolajból készül, méz és natriumhypophosphit hozzáadásával és felűntulja az összes, ebben a neemben nyers és közönséges csukamajolaj név alatt forgalomba hozott készítményeket. A Scott-Emulsio nemcsak sokáig tartható, hanem könnyen bevehető és emészthető is és semmiféle kellemetlen utóíze nincs.**

Nyilvános köszönet és elszámolás.

Szentes város tisztikara és képviselőtestületének tagjai által folyó évi március hó 3-án rendezett „Városi Bál” alkalmával befolyt összes jövedelem ————— 1070 k.

Kiadás ————— 324 k 40 f.
Tiszta maradvány ————— 745 „ 60 „

Felűntözték: dr. Mátéffy Ferencné úrnő, dr. Molnár Jenő úr 50—50 kor.; dr. Csátó Zsigmond, Fekete Márton, Kopasz István, Szeder János, Glogovszki és Tarsa urak 20—20 kor.; Halász János úr 15 kor.; Burian Lajos, Horváth János, Káló Gyula, Soos Pal, Sutszrajos, Nagy Imre Petrovics-Soma, dr. Taanady Antal, Vajda Ernő, Dona Döme és Tarsa urak,

Szentesi takarékpénztár Szentés és Videki takarékpénztár és özv. Sarkadi Nagy Mihályné úrnő 10—10 kor.; Molecz Béla, Pollák Manó urak 8—8 kor.; Untermüller Ernő úr 6 kor.; Kiss Zsigmond. Gaál Sándor, Balogh János, Bene István, id. Molecz Lajos, dr. Lajos Endre, Tabajdy József, dr. Öze Gyula, ifj. Vecseri Sándor, dr. Purjesz János, Schottola Ernő, May János, Schäffer és Beck urak 5—5 kor.; Bányai József, ifj. Halász Sz. Lajos. Berényi László, Győri Sándor, Gerőcz Lajos, Bercezi Dániel, Nagy György Balint urak 4—4 kor.; Vajda Balint, Cserna János, Fazekas Antal, Hufnagel Jakab, Berceli Károly, Bánfalvi Lajos urak 3—3 kor.; Farkas Mihály, id. Halász Szabó Lajos, Vecseri Lajos, Kiss Sándor, Borsos Szabó Antal, Szabó Lajos, dr. Lakos Imre, Mócz Kálmán, Csillag Lakos István, Horváth Jenő, Hegedűs István, Balogh Antal, Hoffmann Jakab, Jámbor Nagy István, Molnár Sándor, ifj. Szathmáry Pál, Nagy Imre, Szathmáry Károly Seefelner J. és K. urak, Lénárt Justina, özv. Zelenák Jóssefné úrnők 2—2 kor.; Magyar Károly, Farkas Antal, Gunszt Sándor, urak 1—1 kor.; özv. Sarkadi N. Antalnén úrnő 8 kor.;

Ugy a fentebb kimutatott szives adakozóknak, továbbá a Hazai villamos részvénytársaságnak a színház fényes kivilágításáért, az Alföldi Ellenzék könyvnyomdának a tánerend és belépőjegyek elkészítéséért Untermüller Ernő úrnak szalag aranyozásáért hálás köszönetet fejezi ki.

Szentes, 1906. márc. hó

A „Városi Bál” rendező bizottsága.

Köszönet nyilvánítás

A szentesi önálló iparosok által 1906 évi február 26-án rendezett jótékony célú tansulatság alkalmával felülfizetni szivesek voltak: Dr. Sinóros Sz. Sándor 4 korona, Molecz Lajos 3 korona, T. k. Kálmán Imre, Berényi Imre, Szél Imre, Varga Ferencz tanító, Palinkó Imre, Jelenfi Sándor, Lasicz Pál, Bernát Elek, Ugrai Antal, 2—2 koronát, Vass Antal, Csatári Sándor, Moreczki Zsigmond, Borsos Sz. Antal, Markus János (Csongrád), Kenyeres Ráfael, Német Sándor, Sous Antal 1—1 koronát. fogadják a szives felül fizetők a jótékony cél iránti tekintetehz a rendező bizottság hálás köszönetét.

8 Könyven elképzelhető,

hogy egy olyan szer, amely a szervezetet új erőforrásokhoz juttatja, azt képessé teszi arra, hogy fenyegetőleg fellépő betegségeknek hathatósan ellent tudjon állani. Ezt legkönnyebben a SCOTT-féle EMULSIO hasznalata által érhetjük el. A SCOTT-féle EMULSIO jó ízű és könnyen emészthető készítmény, mely legfinomabb gyógyszerkamájólajból készült méz és natron hypophosphitok hozzáadásával. A csukamájolaj az egészséges, izmos hús képződését előmozdítja, míg a hypophosphitok az idegeket edzik és az ételérők fokozják. A SCOTT-féle Emulsió valódiságának jele a hatan nagy csukat vivő halász védjegy. VIII 3—1

A SCOTT-féle EMULSIO valódiságának jele: a hatan nagy csukat vivő halász védjegy. VII 2—2

Kapható minden gyógyszerárban.

Ezen lapra való hivatkozástól és 75 fillér levélbélyeg beküldés ellenében minta üveggel bermenve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL
 „Városi gyógyszerár”
 BUDAPEST, IV., Váci utca 34/50
 Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fill.

Menyasszonyselyem 85 krajcártól 11 frt. 35 krajcig méterje, minden színben, portó és vámmentesen házhoz szállítva. Gazdag mintagyűjtemény forduló postával. **Henneberg selyemgyára, Zürich.** (3)

Irodalom.

A „Vasárnapi Ujság” március 18-iki száma mely 30 képet közöl, Kossuth Ferencről ad bővebb közleményt, Hentaller

Lajos cikkével, őt és környezetét feltüntető képekkel. Zichy Mihály műveiből további hetet, részben eddig nálunk nem ismert festményeket és vajzokat mutat be e szám. A szépirodalmi részt Szabolcska Mihály és Zempléni Árpád költeményei, Szemere György elbeszélése s a „Regénytar” mellékletben Molnár Ferenc eredeti s Leon de Tinsseau franciából fordított regénye (mindkettő képekkel) szolgáltatják. További közlemények: tárcacikk a hétről, Kaciany Ödön „Becsali csárda” című művészi rajza, március 15-ikének 1849-iki ünneplése, a nőkérdés legújabb jelenségeinek ismertetése Zsoldos Benőtől, a kormány harmadik tagjának arcképe, aktualitásokra vonatkozó képek, három hangulatos tavaszi kép s a rendezési rovatok: Irodalom és művészet, Közintézetek s egyetlek. Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb.

A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy korona, a „Világkrónika”-val együtt négykorona 80fillér. Megrendelhető a Franklin Társulat kiadó hivatalába (Bupape t. IV. ker., Egyetem-utca 4. szám) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplape” a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

Piaci árak.

A következő piaci árakat jegyeztük fel

Búza,	8 frt.	—	krtól	8 frt.	10 kr.-ig
Arpa, új	7	»	7	»	70 »
Zab	7	»	40	»	7 » 50 »
Tengeri új	7	»	50	»	7 » 60 »
Csöves	6	»	20	»	6 » 30 »
Heremag	40	»	—	»	45 » — »
Szalonna	77	»	—	»	— » — »

Hizott sertés 58 frt. — krtól — frt. — kr.-ig

Felolvaszerkesztő: BĀNFALVI LAJOS.
 Kadótulajdonos „Szentés és Videke” könyvnyomda

Új könyvkötészet könyv- és papirkereskedés

SZENTESESEN.

Kossuth-útca, a göröggyház épületében.

A f. évi, március hó 22-én nyitotta meg Kálmán J. Sándor a görög egyház épületében dúsan felszerelt papír, könyv- és irodaszerezkeskedés és könyvkötészetét, ahol raktáron tart mindennemű irodai berendezéseket és papírárú-cikkeket.

A legolcsóbban szerezhető be mindenféle levélpapírok. Acél írótollak és tollszárak Fekete és szines írónok különféle minőségben, Irattartók levélmérlegek tollállványok. Irodai ténrtartók. Dobozos levélpapírok 25—25 és 50—50 tartalommal. Hajlékony acél és rézbetétes vonalzó. Tussok, vegyténták, szines ténrták. Irodai fekete és anthracénténták. Ruggyanta bélyegzők és bélyegző festékek, állandó festékpárnák. Csomagoló, posta- és irodai pecsétviasz. Üzleti levélpapírok és borítékok. Vászon és karton-papírok, kártyák. A legdivatosabb íróasztal-felszerelések. — Jegyzetkönyvek. Üzleti könyvek, másoló könyvek Családi doboz-levélpapírok, gyönyörű kivitel, minden színben.

Könyvkötészet.

Aranyozások, bőrhúzatok, imakönyvek és díszművek izléses kivitelben kötetnek.

Iskolai és könyvtári könyvek a legújtanosabb áron.

ÉRTESÍTÉS.

Alulírottak tisztelttel hozzuk Szentés város és vidéke érdekelt nagyra-becsült közönségének szives tudomásra, hogy eddig Fränkli és Károlyi néven vezetett

Terményüzletünket

a f. évi február 1-ével feloszlattuk. A jövőben Károlyi József és özv. Polacsek Nándorné, mint társak

Károlyi József és Társa

néven fogják a Terményüzletet vezetni. Amidőn az igen tisztelt gazdátársainknak eddig irányunkban tanúsított igazi jóakarata a leghálásabban megköszönjük, kérjük, hogy ezen irányunkban kifejezett jóindulat részünkre a jövőben is megtartani szivesek legyenek — s vagyunk 10—8 Kiváló tisztelettel:

Polacsek Nándorné, Károlyi József,

Hajdú András és társai

a terehalmi pusztára jószágot vállalnak legeltetésre, — az öregek darabja 24 korona, félévesek darabja 12 korona. Minden jószágra egy öreg hold eskik. — Ertekezni lehet: I. r. 543. szám alatt Keresztes N. Sándor löherelőnl. 2—1

Hirdetmény.

Jó minőségű krumpli olcsó árban kapható. Ehrenfeld Mór üzletében III. t. 104. sz. alatt. 1—1

Értek Imre I. t. 698. számú sarok-hása, mely alatt szép nagy pince is van, bármiféle üzletnek alkalmas, olcsón eladó.

Eladó ház.

A szentesi takarékpénztárnak III. tized 614. számú háza, a legelőnyösebb feltételek mellett eladó. — Alkult lehet kötni az intézet igazgatójával. 3—1

Pláger Árpád

drúraktára és összes házi ingóságai folyó évi március hó 28-án délelőtt 9 órakor a helyszínén nyilvános bírói árverésen eladatnak.

Sántha Ferencnek

nagyhegyi 1 hold homokos talajú szőlője eladó. — Ugyanott 200 drb. tenyőfa, 80—150 centiméter magasak — van eladó. Ertekezni lehet: I. tized 222. sz. alatt a Céh-házzal, szemben.

Házeladás.

Az izraelita-egyház tulajdonát képező, Betlehem-útcái Földváry-Nagy-féle sarokház eladó, esetleg a ház haszonbérbe is kiadó.

Ertekezni lehet ez iránt Hoffmann Jakab hitközségi alelnökkel.

Sérvben szenvedők!

KELETI-féle
legújabb találmányú és kir. szab. sörvítő pneumatikus gumi pelettával, a legkételesebb maga nemében!

A legújabb és legnagyobb szerveket fájdalom nélkül visszatartja!

Árak: egyoldali 12 kor. kétfoldali 24 kor.

Szántalan elismerő levél bel- és külföldi legbiresebb orvosoktól és szaktanároktól

25 év óta fennálló testgyógyászati műintézetünkben egy fővárosi gyakorló sz. orvosok Állású felügyelete mellett a legkételesebb technikai kivitelben, a legolcsóbb árak mellett készülnek:

műlábak és műkezek
amputáltak részére. II. 20 7
Mellfűzők és egyenesartók
ferdén nőttek részére.

Járó és támgépek csont és ízületi-tuberkulotikus-angolokoro, rheumás, algyóhált betegeknek.
Haskötők, gumi-görcsér harisnyák. (Hölgyeknek női kizógatók.)
Szegélyeknek részlelvezetések, megegyezés szerint.
Körpen ingyen és bórmentve — 3000-nél több ábrával ellátott — nagy képes árjegyzéket.

Keleti J. orvos műszergyáros.
BUDAPEST, IV. ker.,
Koröndherceg-u 27. 21
(a fői-zeleendő szervita-rend zárda palotájában.)
Gyár-Bppest: Központi városház. Alapított 1878.

Üzleti értesítés.

Ertesitem a t. közönséget, hogy a Kossuth-útcái Weisz-házban levő,

kész férföltöny üzletben

a mai naptól fogva:
Kész férföltönyök 7 ftrtól feljebb mérték után készülő öltönyök, 10 ftrintól feljebb, őszi felöltők 14 forinttól feljebb, téli kabátok 8 forinttól feljebb kaphatók igen jó minőségben, pontos és szolid kiszolgálás mellett.
— Ugyszintén I. tized 260. szám alatt levő házam — elköltözés miatt, — szabad kezéből eladó.

Szentes, 1906. március hó.

Fränki Albert.

5 korona és több napi kereset

Házimunka-kötőgép társulat

Keresetnek mindkét nembeli egyének, akik gépeinken kötnék. Egyszerű és gyors munka otthon a háznál, egész éven át. — Semmi előismeret nem szükséges. — Társaság mit sem határoz s a munkát mi adjuk el.

Prága, Petersplatz 7—570

Budapest, Havas-útcá 3—370.

Házimunka kötőgép társulat

Thos H. Whittick és társa
50—30

Csomagoló PAPIROS

Lapunk Könyvnyomdájában

kapható 10 krajcárért.

A Richter-féle
Liniment, Caps. Comp.
Horgony-Pain-Expeller

egy reg. kipróbált orvosság, amely már több mint 20 év óta megismerhető és minden alkalommal sikeres eredm. csupán 10 krajcárért.

Íntés. Silányabb utasítások miatt bevásárlásokkor óvatossággal járjunk és csak eredeti, azaz a dobozokban, "Richter" felirattal és a "Richter" cégjegyzékével rendeljünk el. — 80 krajcárért 2 k. árban a Liptóba-egyesületben kapható. Fénykép: T. J. József, gyűjteményes Budapest.

Lichter F. Ad. és társa,
csomagoló-üzem, Szentes, 1906.

2-1
terület 281 292/1100 hold a terehalmi pusztából e gy é v re haszonbérbe kiadó.
Bővebb felvilágosítást ad Durkó Gábor uradalmi intéző Felgyőn, posta: Csongrád.

BRÁZAYÉLE KÖLNI VÍZ

főülmül minden más kölni-víz néven ismert pipere-czikket.

BRÁZAY-SÓSBORSZESZ-SZAPPAN
a legkiválóbb pipere-szappan.

Brázay-sósborszesz
nélkülözhetetlen háziszer.

GŐZCSÉPLOKÉSZLETEK 2 $\frac{1}{2}$ -től 12 lertőig, BENZINMOTOROK, SZALMAPRÉSEK GŐZHAJTASÁRA

ARATOGÉPEK és egyéb MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK
legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK
VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉNÉL

BUDAPEST, V., Váci-körút 32. szám.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk. — Kerületi képviselő Márkus József OROSHÁZA

Köles-kása és vetni való köles kapható ifj. Zsoldos Ferencz üzlettelépén. 3-1

Figyelem!

Megbízható legjobb minőségű hírneves valódi szépeességi

lenvászon és damasztárú

minden nagyobb üzletben kapható.

A késmárki gyár bejegyzett védjegye

Késmárki gyártmány csak az

mely ezen védjeggyel van ellátva.

Hazai ipar.

8-2

Kiadó bolthelyiségek.

A Koszuth-útcái Weisz-udvarban

egy bolthelyiség és egy szép bútorozott szoba azonnal kiadó. — Ertekezhetni ugyanott a tulajdonossal. 2-2

Tiszta vérű sárga orpington tyúkok és ezeknek sárga kopasznyakúval keresztezéséből kitenyészett remek példányú ivadékaiknak tojásaira, továbbá oroszországi ezüst-nyulak ivadéka-ira előjegyezhető Stammer Bélánéknál.

Eladó föld.

Török Juliánna I. tized 615. sz. alatti lakos kajáni dűlőben levő 100 hold földje eladó.

Ertekezni lehet a tulajdonossal. 12-8

Eladó ház.

Lóvy Henrik 1-ső tized 199. sz. Hoffer-féle háza igen kedvező feltételek mellett eladó vagy kisebbért elcserélendő. — Ertekezhetni a tulajdonossal.

Kiadó lakás.

A Petőfi-útcában lévő

Kardos állatorvos háza

haszonbérbe kiadó.

Felvilágosítást ad

a Szentes-Videki Takarékpénztár

Minden könyvkereskedés útján megrendelhető a negyvenhatodik kiadásban megjelent, pályadíjat nyert műve Dr. Müller egészségügyi tanácsosnak,

a megzavart ideg- és szexszuális rendszerről.

Bérmertve, borítékban megküldi 1 kor. 20 fillér levélbélyeg ellenében

52-31 CURT RÖBER. Braunschweig

Drót-

kerítések

és vas rájukat a legutányosabb árak mellett készít Szentesen

Koroknay Gyula.

10-6

gépálla. os.

SCHICHT-szappan!

a legjobb és használatban a legolesőbb!

(„Szarvas” vagy „kules”-szappant.)

használjuk

Ama nagyszerű, hatályos tisztító erő, valamint ama kiadóság, a melyet Schicht-szappannal észlelhetünk, lágyága és teljes tisztasága, azon különös gyártási mód eredménye, a mely a nyersanyagok feldolgozásánál a legnagyobb pontosságon alapul. A nyersanyagok nagyrészt saját művekben állítanak elő. 19-5 II. Milliószer kipróbálva és látónéknak bizonyult

A tisztelt háziasszonyoknak legmelegebben ajánljuk a valódi :Franck: kávé-pótlékot mint legjobb pótkávét, belföldi nyersanyagból gyártva

Franck Henr. fiai

konj gyárában

Kassan.

Heiman.

D. X 688 N. 05 L.

J. W. L.

A szépség egyik főkeleke a szép arcbor.

Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni.

B) a FÖLDES-féle 5-1

MARGIT-CRÈME

csodás hatású arkenőös használata által.

A Margit crème egy rendkívül finom, kellemes szikosságú, gyorsan felszívódó, kedves illatú vegyszer, mely már az első kísérlet alatt mintegy behelzi magát; a bőrnek rögtön kellemes puha bürönszerű tapintatot ad, 10-20 nap alatt teljesen átalakítja a bőrt, nyomatlanul eltávolítja a szőrt, májfoltot és mindenemü börtisztatlanságot

Előnye tulajdonsága ezen crémnek, hogy a bőrt nem teszi zsíros tapintatúvá, fényesse, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényét, mint a puder elveszi, mivel legva nappal is alkalmazható. A bőrt táplálja, mitől az gyermekded üdeséget, teltséget, bürönszerű puháságot és kellemes tapintatot nyer.

Leglányesebb előnye, hogy higanyt-ólmot nem tartalmaz és így teljesen ártalmatlan.

Ára egy tégelynek 2 kor., kistégelynek 1 kor. Margit-szappan 70 fill., Margit-puder K. 1-20, Margit-fogpép 1 K. Arviz 1 korona.

Készíti: FÖLDES KELEMEN Gyógyszerész ARADON.

6 koronás rendelések bérmertve küldetnek Kapható: Bozókgy György, Derecskegy Mihály és Ifj. Várady Lajos gyógyszer